

Te veel, te vroeg, te hard

EINDRAPPORT VUURWERKOVERLAST.NL

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
2. VOORGESCHIEDENIS.....	5
Burgerinitiatief	6
Meldpunt	6
3. DE MELDINGEN	7
Cijfers.....	8
Type overlast.....	9
Locatie overlast	9
De verhalen achter de cijfers	10
Te veel.....	10
Te hard	12
Te vroeg	14
Te vroeg	15
Dierenleed.....	18
Gevaarlijke en ongezonde situaties	21
Overig.....	25
4. DE TEGENSTANDERS.....	28
5. AANBEVELINGEN	30

1. INLEIDING

In dit rapport wordt verslag gedaan van de meldingen die zijn gedaan op www.vuurwerkoverlast.nl, een initiatief van 17 lokale Groenlinksfracties. De eerste keer dat er op één plek vuurwerkoverlast gemeld kon worden leidde tot een overweldigend aantal meldingen en veel aandacht in de media. De grote lijn uit de meldingen is terug te vinden in de titel: het vuurwerk in Nederland is te veel, wordt te vroeg afgestoken en is vaak te hard.

Op basis van de meldingen komen we tot een aantal aanbevelingen voor de landelijke politiek. Wij zijn er van overtuigd dat voor elk van deze aanbevelingen ruim draagvlak bestaat en roepen alle fracties in de Tweede Kamer dan ook op om dit jaar echt werk te maken van modernisering van de Nederlandse vuurwerktraditie.

In dit rapport schetsen we kort de geschiedenis van de vuurwerktraditie en - discussie in Nederland. Daarna gaan we in op de meldingen: zowel de cijfers als de verhalen erachter. Ook is er kort aandacht voor de tegenstand die het meldpunt opriep, om tot slot te komen tot een aantal concrete en praktisch goed uitvoerbare aanbevelingen.

De initiatiefnemers willen iedereen die vuurwerkoverlast gemeld heeft hartelijk danken. Velen van u hebben de moeite genomen om de overlast en de ergernis, maar ook mogelijke alternatieven voor het vuurwerk, uitgebreid toe te lichten. In dit rapport kunnen we slechts een klein deel daarvan opnemen, maar de reacties hebben ons gesterkt in de overtuiging dat de Nederlandse vuurwerktraditie uit de hand loopt. Wij zullen ons daarom blijven inzetten voor een veilige én feestelijke jaarwisseling.

David Rietveld, Arno Bonte, Fjodor Molenaar, Jelle Kort, Daphne Huysse, Mattias Gijsbertsen, FaysalZouay, Jakobien Groeneveld, Carel Bruring, SajjadRahnama'i, Erna Kotkamp, José Pepels, Michiel van Harten, Mary Ruisch, GebertLucassen, RomkjeMathkor, Hans van 't Hof

2. VOORGESCHIEDENIS

5 jaar geleden schreven David Rietveld en Arno Bonte een opiniestuk, dat geplaatst werd in NRC en NRC.next. Daarin betoogden ze dat de vuurwerktraditie in Nederland uit de hand loopt en dat deze inmiddels vooral nadelen kent. Luchtvervuiling, geluidsoverlast en vuurwerkslachtoffers worden als belangrijkste genoemd. De oplossing: geen verkoop meer aan particulieren, maar georganiseerde vuurwerkshows. Rietveld en Bonte verwijzen hierbij naar Australië, waar zo'n transitie met succes is voltooid.

Met dit opiniestuk wordt het begin gemarkeerd van een jaarlijks terugkerende discussie: wat verwachten we van de jaarwisseling en wat willen we met de vuurwerktraditie.

BURGERINITIATIEF

In 2009 werd het burgerinitiatief 'Meer plezier met minder vuurwerk' geïnitieerd. Dit eerste digitale burgerinitiatief kreeg binnen twee weken de benodigde 40.000 ondersteuningsverklaringen. Op het moment van overhandigen stond de teller op ruim 63.000. Toch besloot de Tweede Kamer het burgerinitiatief niet in behandeling te nemen, omdat dit onderwerp het jaar ervoor – n.a.v. het opiniestuk van Rietveld en Bonte – reeds aan de orde was geweest in de Kamer.

Voor het eerst werd gepeild in hoeverre er steun was voor een verbod op de verkoop van vuurwerk aan particulieren. Verschillende peilingen wezen uit dat ongeveer de helft van de Nederlanders zo'n maatregel zou steunen. Toch concludeerde toenmalig minister van Binnenlandse Zaken Ter Horst dat er geen draagvlak zou bestaan voor een aanpassing van de vuurwerkregels.

Een peiling in januari 2012 wees uit dat de steun voor drastische aanpassing van de vuurwerktraditie verder was gegroeid. Tweederde van de ondervraagden gaf aan het staken van de verkoop aan particulieren – al dan niet in combinatie met georganiseerde vuurwerkshows – te steunen. Uit dezelfde peiling bleek dat drie op de vier ondervraagden van mening was dat vuurwerk voor overlast zorgt.

MELDPUNT

Eind 2012 ontstond het idee om de vuurwerkoverlast te gaan inventariseren. Een 17-tal lokale fracties van GroenLinks openden daartoe de website www.vuurwerkoverlast.nl. De website bleek te voorzien in een behoefte: de meldingen stroomden binnen, veelal voorzien van een uitgebreide toelichting of hartenkreet.

3. DE MELDINGEN

CIJFERS

Het meldpunt www.vuurwerkoverlast.nl is in de periode 21 december 2012 tot 4 januari 2013 door 142.308 unieke bezoekers bezocht. De laatste twee dagen van het jaar waren de drukste dagen. Op 30 en 31 december waren er respectievelijk 26.854 en 27.573 unieke bezoekers.

Bijna 36% van de bezoekers kwam op de website door zelf direct naar het webadres te surfen. Ongeveer 25% kwam via Google. Twitter en Facebook waren samen goed voor 7-8% van de bezoekers. Opvallend was dat via GeenStijl slechts 3773 mensen naar de website www.vuurwerkoverlast.nl doorklikten, terwijl deze site toch ruim aandacht aan het meldpunt heeft besteed.

De site werd niet alleen bezocht door mensen die melding van vuurwerkoverlast wilden maken. Op sommige momenten lag de website op verschillende manieren zwaar onder vuur van tegenstanders. Gedurende de meldperiode hebben we daarom de meldingen constant gescreend op spam of grote hoeveelheden valse meldingen, en dit verwerkt in de actuele tussenstand. Na sluiting van het meldpunt hebben we als initiatiefnemers alle meldingen stuk voor stuk bekeken en gelezen. Een heel kleine selectie uit de verhalen die ons bereikten leest u verderop.

Uiteindelijk is er 93.348 keer een formulier opgestuurd. Tussentijdse opschoning resulteerde in een 'eindstand' van 82.212 meldingen. Nadat al deze meldingen zijn doorlopen en dubbelingen, als ook klachten over het meldpunt zelf, waren weggestreept bleven er 79.515 meldingen over vuurwerkoverlast over. Het percentage klachten over de website zelf ligt hiermee ruim onder de 5%.

TYPE OVERLAST

	#	%
Harde knallen (vuurwerkbommen)	32678	41,1%
Vroegtijdig afsteken van vuurwerk	27037	34,0%
Gevaarlijke of stressvolle situatie voor dieren	8902	11,2%
Schade aan publieke of private eigendommen	2995	3,8%
Gevaarlijke situatie voor mensen	2980	3,7%
Anders	2023	2,5%
Rondslingerend of achtergelaten vuurwerkafval	1786	2,2%
Vuurwerksmog (ongezonde kruitdampen)	1004	1,3%
Bedreiging of belemmering van hulpverleners	110	0,1%
Eindtotaal	79515	

Tabel 1: meldingen uitgesplitst naar type overlast

LOCATIE OVERLAST

Gemeente	Aantal meldingen
Amsterdam	3714
Rotterdam	3504
Den Haag	2650
Utrecht	2049
Groningen	1334
Eindhoven	1162
Nijmegen	1161
Enschede	1117
Almere	1092
Zaanstad	1081
Zoetermeer	1066
Apeldoorn	1053
Tilburg	973
Arnhem	907
Haarlem	877
Breda	867
Amersfoort	831
Zwolle	823
Dordrecht	790
's-Hertogenbosch	756

Tabel 2: de 20 gemeenten met de meeste meldingen

DE VERHALEN ACHTER DE CIJFERS

TE VEEL

Leidschendam-Voorburg

Feestdagen zijn Vreesdagen geworden. Vrees om in je eerste slaap wakker te worden van een bom, vrees om met de hond uit te gaan, vrees voor groepjes jongeren (meestal jongens) die er niet voor terugschrikken een stuk vuurwerk naar je te gooien.

Haarlemmermeer

Ik ga elk jaar rond Nieuwjaar naar het buitenland en ontvlucht op deze manier het meeste vuurwerkgeweld. Het is een verademing om te merken dat er in het buitenland alleen van 24.00 uur tot 0.30 uur siervuurwerk is. En 1 januari geen rotzooi op straat en complete rust. Zo kan het dus ook. Neem hier in Nederland een voorbeeld aan. Afschaffen dat vreselijke geknal. Wie doe je hier in godsnaam een plezier mee?

Rotterdam

In Rotterdam is het gewoon niet normaal. Als ik buiten loop, dan kijk ik constant om mij heen om te zien of er niet iemand vuurwerk gooit, ik voel mij niet veilig op straat.

Drechterland

Illegaal vuurwerk wordt al maanden van tevoren gewoon via de TNT-pakketdienst verstuurd. Mijn vader werkt daar toevallig. Zonder het te weten, kan hij dus pakketten met explosieven in zijn handen en zijn busje hebben gehad. Dit vind ik niet kunnen.

Zaanstad

Mijn gehandicapte zoon (autistisch) durft niet eens meer te bewegen, de straat op gaan al helemaal niet. Soms zit ik uren met hem in de badkamer, om hem maar zo min mogelijk te laten schrikken. Meestal draait het op een epileptische aanval uit. Prettige jaarwisseling.

Bergen op Zoom

Ik werk zelf bij de politie. Als je de inspanningen ziet van diverse instanties om de jaarwisseling veilig te laten verlopen, dat is niet normaal meer. Vergeet alle verhalen over crisis, er schijnt voldoende geld te zijn om zomaar weg te knallen. Graag in de toekomst op 1 plek in gemeente vuurwerkshow door professionals.

Aalborg

Ik heb geen last van kinderen die rotjes afsteken, maar ben wel bezorgd over het zware illegale vuurwerk. De gevolgen daarvan worden steeds heftiger. Snap niet dat de overheid niet ingrijpt. Moeten er eerst echt doden gaan vallen dan?

NB: Ook al stem ik PVV, ik steun jullie initiatief voor 200%. Hoop dat jullie iets bereiken.

Amsterdam

I live in Osdorp, Amsterdam. Since the end of November the streets feel like a battle field. We hear loud explosions during all hours of the day and night, very close to the houses and even in the middle of the night and early morning. It has become very scary to leave the house after dark, and has got a lot worse since the Christmas vacation started. We feel like we live in a war-zone, In the last two days the explosions occur 30-40 times AN HOUR after dark and 10-20 times during the day.

Afew days ago, near Osdorplein- I witnessed a smoke bomb that was thrown from a driving car on the people walking in the street, in full daylight. That was the point i realised that the fireworks are not just clean fun for children anymore, but are used to cause fear and physically hurt people.

Personally, I feel that this is no different than terror. It affects me and my family's life in every aspect, from going outside to sleeping at night. Calling the police is useless, and catching the little terrorists in act is almost impossible. As residents, we are helpless against this phenomenon and we suffer from it terribly.

De Bilt

De ruit van een gemeenteplattegrond ingeslagen, vuilnisbakken opgeblazen, troep op straat. Parkeerautomaten afgesloten en TNT brievenbussen weggehaald zodat ze niet kunnen worden opgeblazen. Wat kost dat ons niet allemaal, bovenop die €70 mln. aan vuurwerk die de voor die paar minuten lol de lucht in gaat? Ik vind dat het echt wel wat minder kan en moet.

TE HARD

Zwolle

Als hulpverlener, in dit geval politieman, heb ik niet eens normaal rustig kunnen slapen na een nachtdienst vanwege het te vroeg afsteken van dat vuurwerk. Tijdens je nachtdienst word je wel geconfronteerd met gereformeerde, agressieve en dronken jeugd, die opmerkingen maakt als "zo... jullie zijn die mannetjes die jongetjes doodschieten op een station". Een schande dat we een overheid hebben die op geen enkel gebied het lef heeft om op het juiste gebied door te pakken. Er zijn geen woorden voor.

Neder-Betuwe

Ik heb het gevoel dat ik terug ben in Bosnië, als ik de knallen hoor van zeer zwaar vuurwerk. Lijken wel mortiergranaten.

Zaanstad

Behalve het te vroeg afsteken, vanaf half oktober, ondervinden wij zeer veel hinder van zeer hard knalvuurwerk in de wijk. De 2 dagen voor oud en nieuw lijkt het hier wel een oorlogsgebied. De dubbele beglazing staat te trillen in de sponning. Er zijn ook al 2 auto's door vuurwerk geheel uitgebrand. Vuurwerk is behalve zeer gevaarlijk ook nog slecht voor het milieu. Tijd voor actie vanuit de overheid. We rekenen op jullie!

Roosendaal

Ik ben voormalig beroepsmilitair (commando) en militair jurist. Ik heb enige notie van munitie en springstoffen. Ik heb ook vijf jaar in de oorlog in voormalig Joegoslavië doorgebracht. Ik waande mijzelf de afgelopen dagen terug in Sarajevo. Het geluid en de impact van de geproduceerde knallen de afgelopen dagen is nagenoeg gelijk aan beschietingen met mortieren en artillerie. Dat is volslagen onaanvaardbaar.

Het afsteken van vuurwerk is naar mijn mening al tientallen jaren lang zijn oorspronkelijke doel voorbijgeschoten. Het is verworden tot een legitieme manier van doen om de samenleving schade te berokkenen. (...)

Dronten

Ruim twee weken geleden al werd ik midden in de nacht wakker van zwaar vuurwerk, pal voor mijn slaapkamer afgestoken. Ik schrok zo erg dat ik anderhalf uur wakker lag met bonzend hart. Inmiddels is het elke dag en avond raak in mijn buurt. Dichtbij in tuinen harde knallen, iets verderop zwaar geschut; soms voel ik de ontploffingen in mijn maagstreek, in een zeer goed geïsoleerde woning, alle ramen dicht en het vuurwerk niet in de eigen straat.

Barneveld

Het afsteken van vuurwerk begint bij ons al eind november en de overlast wordt met het jaar erger. Ook worden de knallen en bommen elk jaar harder, zo hard dat zelfs als ze op een afstand worden afgestoken nog ons hele huis staat te trillen. Dit is gewoon niet normaal meer! Prima dat mensen er een kick van krijgen maar wat is er verdorie mis met aan je medemens en dier denken? Ik denk er ernstig over na om volgend jaar de week van Oud & Nieuw in het buitenland te verblijven, alleen maar om de overlast van het vuurwerk en de vuurwerkbommen te ontwijken. Het is toch eigenlijk te belachelijk voor woorden dat mensen daarvoor naar het buitenland moeten?

Buren

Het lijkt wel oorlog hier. Ik heb in mijn dienstdtijd bij de artillerie gezeten: het afschieten van het geschut maakte minder herrie dan wat er hier wordt af geschoten. Dit is niet normaal. Het is gewoon beangstigend.

Almere

Mijn spastische dochter heeft erg last van de onverwachte knallen. Zie <http://www.mayimkolder.nl>

Hilversum

Ik heb in 1984 van de vorige eeuw voor UNIFIL in Libanon gezeten en heb enige ervaring met 'vuurwerk'. De 'knallen' die ik de laatste jaren in Nederland tijdens oud en nieuw hoor, zijn vergelijkbaar met de explosies die ik destijds in Libanon heb meegemaakt.

Albrandswaard

Langs de Oude Maas in de Albrandswaard ligt een stiltegebied. Ter hoogte van de Molenpolderse Zeedijk in dit gebied ligt Oud Beijerland aan de overkant. Daar worden bommen afgestoken die zo hard zijn, dat vogels en andere dieren aan de Albrandswaardkant van de Oude Maas opschrikken en opvliegen of wegspringen. Ook dieren die je overdag normaal niet ziet. Ook overvliegende ganzen zag ik één keer als het ware een soort 'schrikbeweging' maken. Buiten de stad ben je dus ook niet veilig voor de vuurwerkoverlast.

“It's like living in a war zone! (...) This is our second New Year's Eve in the Netherlands and I can't believe this madness is allowed to continue.”

Purmerend

TE VROEG

Oud-Beijerland

Onze zoon (16 jr.) is verstandelijk gehandicapt en autistisch. In de maand december is er bijna geen avond dat hij voor 24.00 uur slaapt uit angst voor nog meer harde knallen. Zijn gedrag is ontzettend druk, angstig, ook overdag. Bovendien krijgt hij meer epileptische aanvallen. Voor ons hele gezin (7 pers.) is de decembermaand door het vuurwerk een loodzware maand, en valt er weinig te genieten. Een ramp!

Den Helder

Jammer dat dit initiatief pas zo laat kwam. In onze buurt begint het afsteken van vuurwerk al halverwege oktober. Er zijn handelaren die hier in de buurt wonen en ik verdenk sommigen ervan dat ze vuurwerk opslaan in hun eigen huizen. Dit kan volgens mij leiden tot zeer gevaarlijke situaties voor omwonenden. Ik ben dan ook voor een geheel verbod op het afsteken van vuurwerk.

Almelo

Mijn vrouw heeft een spierziekte, waardoor vuurwerkknallen (vooral de zeer heftige van tegenwoordig) een zeer zware impact op haar hebben. Vanaf november zitten we al met dit probleem.

Hengelo

Mijn vrouw heeft Multiple Sclerose en heeft een hulphond tot haar beschikking. Door het vroegtijdig afsteken van vuurwerk reageert de hulphond zodanig dat ze op dat moment haar werk niet meer kan uitvoeren. Mijn vrouw durft daarom vanaf de datum dat het vuurwerk verkocht wordt niet meer de straat op om haar hulphond uit te laten. De overheid (politie) ziet men in deze dagen nauwelijks om controle uit te voeren. Daarom ben ik er voor dat het consumenten verboden wordt om vuurwerk af te steken.

De Ronde Venen

1 dag vuurwerk kunnen de diertjes nog wel aan maar 3 dagen? Verkoop het vuurwerk alstublieft pas op 31 december zelf!!!

Lelystad

Waarom zo vroeg vuurwerk verkopen! Nu zitten we het hele weekeinde al met de ellende hier, met al die bommen etc. Huisdieren liggen hier onder de tafel en staan stijf van de stress.

Apeldoorn

We zitten al 4 dagen in het vuurwerk. De honden willen niet meer naar buiten en hebben er epileptische aanvallen van!

Houten

Ik ben op zich niet tegen het afsteken van vuurwerk door particulieren, ondanks dat ik het niet prettig vind en ik met een grote boog om jongeren heen loop die aan het afsteken zijn. Ik vind het afsluiten en inluiden van het oude naar het nieuwe jaar wel iets waar vuurwerk bij hoort, ook afgestoken door particulieren. Ik bekijk het vuurwerk wel binnenshuis. Wat me wel enorm stoort is dat dagen voordat dit is toegestaan, vuurwerk wordt afgestoken en niet zo zuinig ook. Ik loop niet meer lekker op straat en onze katten schieten enorm in de stress. Wat mij betreft mag de vuurwerkverkoop aan particulieren uitgesteld worden tot 31 december. Meer controle door politie op straat zal denk ik moeilijk haalbaar zijn.

Tietjerksteradeel

Al vanaf begin november vuurwerkoverlast. Vanaf vrijdag 28 december leek het wel oudejaarsdag. Hele dagen door wordt er geknald, zelfs gisteren (2 januari) werd er nog druk geknald. Soms zulke zware knallen, dat je denkt dat er ergens ruiten gesprongen moeten zijn. Mijn huisdieren hebben een heel stressvolle tijd gehad. Dit is niet normaal meer. Dit moet toch anders kunnen? Veel en veel meer toezicht/politie op straat en veel minder vuurwerk verkoopdagen of beter nog: helemaal geen vuurwerk meer!

Nijmegen

Het vroegtijdig afsteken van vuurwerk duurt al dagen, ook midden in de nacht. Sinds vanochtend de toegestane tijd is ingegaan is het absoluut ondraaglijk. Waarom dat al vanaf 10.00 u mag begrijp ik niet. Waarom niet vanaf middernacht tot 02.00 u of helemaal niet, nog beter!

Alkmaar

Ik vind het verschrikkelijk. Ik heb longemfyseem, en dan die smerige kruitdampen. Maar vooral de herrie in de fietstunnels, het dreunt door je hoofd. Van mij mag het STOPPEN!

“Kinderen en jongeren die het leuk vinden om vlakbij onze honden vuurwerk af te steken. Ze weten gewoon niet waar ze mee bezig zijn!”

Arnhem

DIERENLEED

Den Haag

Ik werk in een vogelasiel als vrijwilliger. Er komen heel trieste gevallen binnen, als gevolg van vuurwerk. Het is om te huilen. Daarbij komt de schade die de intense vervuiling wat vuurwerk geeft. Ik ben er 200% mee eens, als vuurwerk gemeenschappelijk, dus onder controle, wordt afgestoken. Veel succes met deze actie!

Midden-Drenthe

Ik heb vele jaren in het buitengebied van Wijster gewoond. Op de grote waterpartijen van het Reigerveen overnachten 's winters duizenden ganzen. Ieder jaar tijdens oud en nieuw om 12.00 uur gaan alle ganzen in paniek de lucht in en vliegen urenlang angstig gakkend rondjes. Het dichtstbijzijnde vuurwerk is 3 km verderop! In de kleine uurtjes strijken ze weer neer om na de dageraad weer in paniek te raken, omdat ze hun partner kwijt zijn geraakt in de chaos (gansen zijn trouw voor het leven). Tot ver in de nieuwjaarsdag zijn eenzaam rondvliegende, zoekende, roepende ganzen te zien.

Lelystad

Wij hebben het geluk een dierenwei te mogen huren van de gemeente Lelystad voor onze paarden. De wei ligt op een prachtige plek, aan de rand van een woonwijk, aan de rand van het bos. Ook vlakbij spoorbruggen, scholen en verenigingen. Al weken lang wordt in deze omgeving vuurwerk afgestoken, zodra dat rondom onze wei is, veroorzaakt dat zichtbaar stress en onrust bij onze paarden. Erger nog: twee weken geleden was ik zoals bijna dagelijks een buitenrit aan het maken te paard toen ik bij een spoorbrug, vuurwerk gooierende jongetjes tegen kwam. Deze jongens hebben mij gezien, maar gingen gewoon door. Levensgevaarlijk, want mijn paard raakte in paniek. Ik kon er nog net op tijd af springen en haar wegleiden. Ik durf er niets van te zeggen als ik vuurwerk afstekende jongens in de buurt van de wei zie, uit angst dat ze vuurwerk de wei in gooien op het moment dat ik daar niet ben. Ik rij dus nu al weken niet buiten, na deze vervelende ervaring. Dit is overigens niets nieuws, maar ik ben blij dat ik dit jaar hoorde over dit meldpunt. Wat mij betreft mag het verstrekken van vuurwerk in het algemeen aan banden gelegd worden, en collectief afgestoken worden. Hopelijk verandert er iets hierin in de toekomst. Ik baal er van.

Etten-Leur

Ik ben in het bezit van een blindengeleidehond en wil daar graag nog een paar jaar plezier van hebben. Mijn vorige hond is door het vuurwerk aardig van slag geraakt. Ik gun iedereen zijn plezier, maar laten we het beperken tot oudejaarsdag.

Rijssen-Holten

Ik ben zelf blind. Ik heb een blindengeleidehond. Als honden eenmaal goed schrikken kan hun hele werkcarrière naar de knoppen zijn. Deze honden worden via de zorgverzekeraar vergoed, en kosten €32.000. Zonde van het geld, dier en baas.

Steenbergen

Om 21:30 de hond uitgelaten. Een groepje van ongeveer 10 jongeren (14 tot 18 jaar) stond knalvuurwerk af te steken. Ik heb hen hierop aangesproken, ook omdat dit onze hond angstig maakt. Ik werd in mijn gezicht uitgelachen en een meisje van ongeveer 16 jaar oud gooide een rotje een meter voor de hond op straat. (...) dit maakt mij woedend. Vuurwerk gooien naar dieren doe je gewoon niet.

Huizen

Wij zijn met de honden naar Huizen gevluht uit Den Haag, heeft weinig geholpen. Om twaalf uur met je vriendin en je honden in de badkamer is op zich romantisch maar niet normaal.

Laren

Vanmiddag liepen wij met onze oppashond in Laren over straat toen een paar jongens een vuurpijl in onze richting afschoten die met een knal ontplofte. Volledig legaal natuurlijk. De hond schrok zó dat hij zich losrukte en bijna onder een paar auto's kwam. Velen vinden zulke situaties geen reden voor een verbod. Er is sprake van overlast en gevaar in de openbare ruimte, maar degenen die daar bezwaar tegen uiten, worden beschimpt en 'hysterisch' genoemd. Vuurwerk is lang een aardige traditie geweest die echter door de combinatie van welvaart en maling inderdaad uit de hand is gelopen. De straten en pleinen zijn een oorlogsgebied geworden. Dit moeten wij niet willen want het heeft per saldo geen positieve functie meer.

Oostzaan

Je kunt je huisdieren wel ca. 2 dagen binnenhouden, bijvoorbeeld oudejaars- en nieuwjaarsdag, maar langer kan toch echt niet. Je kat kan nog op de kattenbak, je hond moet toch echt naar buiten. De knallen zijn zo ontzettend dat ieder dier dat nog niet bang was het wel wordt. Vandaag was onze 15 jaar oude kat weer weg, gelukkig zojuist gevonden in een oude schuur. Vuurwerk is een drama voor dier (en mens).

***“Ik vind het van overheidswege
getolereerd vandalisme.”***

Alphen aan den Rijn

GEVAARLIJKE EN ONGEZONDE SITUATIES

Amersfoort

Door een luchtwegallergie reageer ik ook op allerlei prikkelende geuren, ook op vuurwerkdampen. Eerst leidt dit tot heftige hoestbuien, waarbij ik soms minutenlang geen adem kan halen tussen de continue hoeststoten door. Later kan ik ook zonder hoest niet goed ademen (niet diep genoeg). Ik blijf halverwege steken, heb het heel benauwd doordat ik onvoldoende kan inademen en zit dan vergeefs naar adem te happen.

Bladel

Ik kan enkele dagen gewoon niet buiten komen. Vanwege longklachten kan ik absoluut niet deze kruiddampen. Ik zit gewoon enkele dagen gevangen thuis.

Dronten

In Biddinghuizen, het dorp waar ik in woon, is het rond oud en nieuw altijd oppassen. Rotjochies van een jaar of 12 gooien met vuurwerk. Ik heb geen idee hoe ik ermee om moet gaan, want ze vinden het normaal. Ik ben echter doodsbang en vind het abnormaal. Ik neem vaak de bus van Biddinghuizen naar Harderwijk. Zodra de bus optrekt gooien dit soort types vuurwerk tegen de bus aan en eronder. Belachelijk. Het zou mij een heel fijn en veilig gevoel geven als het afsteken van vuurwerk gecentraliseerd zou worden, dan kan ik tenminste de politie bellen als dit soort tuig weer eens vuurwerk op mensen gooit.

Haarlemmermeer

Hebben we recht op vrij lopen? Slechtzienenden, blinden en doofblinden zien niet veel en daarom is het belangrijk dat het veilig op straat is..

Nederland

Als politieagent ben ik bij een 'vreugdevuur' gericht beschoten met vuurwerk uit een vuurwerkpistool. Daarnaast ben ik verschillende malen mikpunt geweest bij het gooien van zeer zwaar vuurwerk. Ik vreesde dat een explosief dichtbij zou exploderen met lichamelijk letsel tot gevolg, wat gelukkig niet het geval was. Ik overweeg om bij een volgende dienst van Oud en Nieuw mij ziek te melden.

Haarlemmermeer

Hoor steeds meer politie en hulpverleners klagen, omdat ze liever niet meer met Oud en Nieuw willen werken vanwege bedreigingen vooral met vuurwerk. Vuurwerkshows zou voor echt iedereen beter zijn, en zo blijft het voor politie en hulpverleners allemaal overzichtelijker en veel veiliger.

Amersfoort

Zaterdagavond 22 december omstreeks 21.30 uur is me heel iets vervalends overkomen. Vlak bij me ontplofte er een zeer zwaar stuk illegaal vuurwerk. Ik zag het niet aankomen. Ik had niet de indruk dat het persoonlijk naar mij gegooid werd, maar weet dat dus niet zeker. De knal was letterlijk oorverdovend. Links en recht van mij liepen groepjes jongelui. Ik weet niet waar het vuurwerk vandaan kwam. Ik schrok hevig en onmiddellijk voelde ik een enorme woede in mij opkomen, waar ik overigens niet veel mee kon. Machteloze woede. Ik uitte een paar boze woorden en meteen voelde ik dat het niet goed met mijn oren was. Gelijk hoorde ik een gepiep en geruis. Ik ben hevig geschrokken verder gereden, maar besepte dat dit niet zomaar over zou zijn.

(...)

Ik merk om mij heen dat ik niet de enige ben die last heeft van vuurwerk. Op vele manieren hebben veel mensen gigantische last van vuurwerk. Dit kan toch niet meer anno 2012? Het brengt heel veel mensen, dieren en publieke- en particuliere eigendommen ernstige schade toe en kost de samenleving jaarlijks vele miljoenen Euro, naast al het persoonlijke leed dat niet in geld is uit te drukken. Dit moet gewoon stoppen.

(...)

Deze respectloze manier van omgaan met mensen, dieren, particuliere- en publieke eigendommen kunnen en moeten we toch niet langer toestaan! Het is volkomen uit de hand gelopen. Het plezier staat niet meer in verhouding tot al het aangebrachte leed. Nederland let op uw zaak!

Assen

Al meer dan 30 jaar werk ik in de gezondheidszorg als arts en dat betekent ook diensten doen, ook op oudejaarsavond. Toch zal je mij dat niet gauw zien doen. Rond 12 uur is het overal op de straten en de wegen 'oorlog' en kan je nergens heen. Als dienstdoende arts voor AWBZ-instituten heb ik geen auto met chauffeur maar moet ik zelf op pad, ook mag ik geen sirene of zwaailicht voeren, dat betekent dat ik volkomen vogelvrij op pad zou moeten op oudejaarsavond, want de politie kan mij niet beschermen. Kortom voor mij geen dienst op oudejaarsavond omdat niemand mijn veiligheid kan garanderen.

Amsterdam

Op oudejaarsavond rond 18.30 werd een fles vol met benzine gegooid op de gevel van een huis waar we samen met onze vrienden zaten. We schrokken allemaal van de vlammenzee die we zagen door de raam van de woning. Politie stond gelukkig enkele meters verderop en hebben het vuur snel weten te blussen, daders zijn helaas niet gepakt. We waren dolblij dat de rest van de avond flink regende. Van mij mag vuurwerk echt afgeschaft worden, laat de gemeente dat centraal organiseren met professionals.

Zwolle

Ik was net naar buiten gegaan met mijn 2,5 jarige dochter op de arm toen er een niet ontplofte kogel uit de lucht kwam vallen. Die landde tussen ons in en ontplofte alsnog. We zijn er genadig afgekomen met doofheid, maar geen blijvende gehoorschade (als het goed is), ik wat 1e en 2e graads brandwonden en 2 jassen kapot. We zijn vooral heel erg geschrokken. Er gebeurde eigenlijk niets raars (geen omgevallen vuurwerk ofzo), maar ik ben van mening dat particulieren geen vuurwerk af moeten steken. Heb het zelf nooit gekocht of afgestoken en was bij de overburen nu. Wij schrikken nu op bij elke knal.

Amersfoort

2 jongens in de leeftijd van 15 a 18 jaar gooiden vuurwerk op het schoolplein waar 30 kinderen op dat moment aan het spelen waren. Gelukkig geen kinderhanden kapot, wel geschrokken kinderen. Dit gebeurde tot 2 maal toe door dezelfde jongens. Helaas kan ik op dat moment niet achter de jongens aan omdat ik de kinderen niet alleen kan laten. Ik heb hierop de politie gebeld die mij wel terugbellen, maar op tijden bellen dat ik simpelweg gewoon aan het werk ben en niet op kan nemen.

“20% heeft lol, 80% heeft last”

Woerden

OVERIG

Nijmegen

Ben 79 jaar oud en heb als kind van 11 het bombardement van Nijmegen in 1944 meegemaakt en van sept. 1944 t/m mei 1945 in de kelder moeten zitten na de bevrijding van Nijmegen De zogenaamde kersttijd haat ik, al die knallen in de avond en nacht: het maakt me depressief, angstig en bang. Heb inmiddels alles al getekend wat er getekend kon worden, maar de regering doet er niets aan.

Westervoort

Ik ben spastisch en heb dus heftige schrikreacties op onverwachte geluiden. Rond oud en nieuw is dit ieder jaar weer een ramp en kan ik niet eten of drinken zonder ongelukjes. Ik word er helemaal gestrest van. Op oudejaarsdag laat ik het over me heen komen omdat het nu eenmaal niet anders is maar de dagen ervoor, en dat gebeurt steeds eerder, zijn een regelrechte ramp. Ik durf tussen kerst en oud en nieuw de straat niet meer op en voel me gegijzeld in mijn eigen huis. Graag zo min mogelijk vuurwerk en liefst op een centraal punt waar ik dan uit de buurt kan blijven!

Almere

De jaarwisseling is een ramp. Gedurende ongeveer 10 dagen zijn er overal knallen. Oudejaarsdag en -avond zijn helemaal een ramp: de hele dag knalt het al en om middernacht een oorverdovende herrie van knallen aan een stuk. Er ontstaat een dikke giftige mist, je moet al je ramen dicht doen, je kunt totaal niet ventileren. Je kunt urenlang niet naar bed omdat je steeds wakker schrikt en omdat het raam niet open kan. Je kunt ook niet naar buiten om de burens te feliciteren want dat is levensgevaarlijk. Het is op die manier een heel eenzame nacht. Het lijkt wel oorlog. De volgende morgen is er een gigantische troep, allerlei ondefinieerbare stukken in je tuin voor en achter. Niemand ruimt de troep die hij gemaakt heeft op.

Haarlem

Zoals men nu met vuurwerk omgaat ervaar ik als uit de hand gelopen. Het lijkt op oorlogje spelen. Ik zie erg tegen deze periode op. Ben angstig de straat op te gaan. Wat mij betreft mag vuurwerk worden verboden. Als men van vuurwerk wil genieten, waarom dan niet per gemeente een show geregeld. Het argument om vuurwerk niet af te schaffen omdat het traditie is, is oneigenlijk gebruikt door de tegenstanders. Traditie was vuurwerk af te steken op oudejaarsavond om 24 uur. Er werd wel wat voortijdig afgestoken, maar niet in de mate en heftigheid van knallen zoals dat de laatste paar jaren is. En ik kan het weten. Ben een dochter van een voormalig vuurwerkverkoper.

Hollands Kroon

Carbidschieten gaat nu al de hele dag door. Hiervoor is ook al een middag 'geoefend'. De knallen zijn enorm, omdat dit achter onze straat gebeurt, de ramen trillen bij elke knal. Ik zou eigenlijk echt niet weten waarom de gemeente hier elk jaar een vergunning voor afgeeft. Er komt ook echt niemand naar kijken. Dit is ronduit belachelijk.

Enschede

Ik heb na de vuurwerkcramp een begrafenis gehad van 5 vrienden en bekenden die op die dag gestorven zijn aan de gevolgen van vuurwerk in zijn extreemste vorm. Ieder jaar rond oud en nieuw worden wij daar nog eens dunnetjes aan herinnerd, met knallen die jaarlijks harder worden en ALTIJD vroegtijdig worden afgestoken. Met pech midden in de nacht, waardoor je rechtop in bed zit en het even duurt voor je je realiseert dat het geen explosie is maar 'simpel' vuurwerk. Dat mensen te stom zijn om te leren dat het niet alleen mooi, maar ook extreem gevaarlijk is, daar is weinig aan te doen. Maar dat de regering er niets aan doet omdat het flink wat geld in het laatje brengt is gewoonweg bespottelijk. Mijn 'oud en nieuw'-feest duurt minstens een week waarin flink geknald wordt, en die week verdwijn ik het liefst van de aardbodem omdat het gewoon niet meer leuk is. Met angst over straat gaan is niet nodig, maar om zelfs bang te zijn in je eigen huis doordat de knallen maar harder worden is gewoon abnormaal.

Utrecht

Ik ben werkzaam bij de politie. In de maand december waarin we als politie onze handen al vol hebben aan woninginbraken, overvallen en andere soorten criminaliteit wordt de spaarzame tijd en personeel wat we hebben ook nog eens opgeslokt door de overigens terechte meldingen betreffende vuurwerkoverlast. Jammer is dat de jeugd (vooral 16-min) er veel genoeg in schept om prullenbakken, brievenbussen en ander straatmeubilair op te blazen. Naast spullen die in eigendom van de staat zijn, wil het ook nog wel eens gebeuren dat er personenauto's of ramen van woningen opgeblazen worden. Los van het feit dat het voor politie en justitie voor heel veel werk en administratie zorgt, zorgt het er ook voor dat heel veel jongeren vanuit kattenkwaad opgescheept zitten met een strafblad vanwege vuurwerk. Daarnaast kost het de gemeente aardig wat geld om te inventariseren welke schade er na oud en nieuw is. Bovendien is de kans dat de gemeente zijn schade in het strafproces kan voegen vrij klein. De pakkans is namelijk nihil voor dit soort incidenten. Als je vuurwerk in de vrije verkoop doet en kinderen moeten wachten tot 31/12 om 10 uur 's ochtends, dan is het net of je een kind 2 dagen een snoepje geeft waarbij het pas de 3e dag mag opeten. Los van de lasten, kom ik het in het werk geregeld tegen dat er ouders mensen zijn of mensen met dieren zijn die angstig zijn om rond oud en nieuw naar buiten te gaan. Er zijn tevens relatief veel meldingen waarbij de jeugd vuurwerk naar honden en katten gooien. Ik wens jullie heel veel goeds en sterkte met dit initiatief.

Bussum

Mijn vrouw heeft een hulphond. Behalve dat het voor de hond stressvol is, is mijn vrouw ook steeds tijdelijk haar hulp kwijt. Dit kost haar veel energie en pijn die onnodig is. Ik zou heel graag particulier vuurwerk verboden zien, maar op zijn minst een betere handhaving. Of een zware accijns op vuurwerk waardoor alle eigenaren met hulphonden de jaarwisseling kunnen vieren in een vuurwerkvrij oord en voor degenen die dat niet kunnen een flinke vergoeding kan worden gegeven voor de hulp aan de dieren.

Den Haag

Gisteravond, eerste kerstavond, rond de klok van 22.00 uur, werd een serie harde vuurwerk bommen afgestoken. Het woord 'bommen' is wel op zijn plaats. Zelden zulke harde knallen gehoord. Het was niet in mijn straat maar twee straten verder. Tijdstip en volume vond ik absurd. Daarnaast, als veteraan, zit ik hier niet op te wachten. Vooral de onverwachtse knallen kunnen veel stress geven. Het doet je toch even denken aan de beschietingen die ik tijdens mijn militaire VN missie heb mee gemaakt.

Persoonlijk vind ik oudejaarsdag een ramp. Het knallen begint al vroeg op de dag en gaat tot 1 januari door 's ochtend (tot een uurtje of vier). Dit gebeurt vooral door rondtrekkende groepen jongeren in de wijk. De spanning kruipt dan toch op deze dag onder je huid. Overdag duik ik altijd onder in een museum.

Ik spreek ook namens Initiatief Jonge Veteranen Den Haag. Ik weet dat een overgroot deel van de veteranen, die het Initiatief bezoeken, hetzelfde denken en reageren. Het is een heel goed idee de voorverkoop af te schaffen. Het afsteken te beperken tot vaste plekken op oudejaarsavond. De rotzooi op straat en de vernielingen, die onderhand folklore zijn geworden (brievenbussen en vuilnisbakken opblazen in de wijk, etc.) te beperken.

GroenLinks, dit meldpunt is een goede actie. Ik heb hier al jaren lang op gewacht.

4. DE TEGENSTANDERS

Het thema 'vuurwerk' levert altijd felle reacties op. Zowel uitgesproken voor- als tegenstanders laten zich duidelijk horen, zowel in het publieke debat als in meer gerichte uitingen. Een klein deel van de meldingen – enkele honderden – waren dan ook te typeren als meer persoonlijke aanvallen tegen (één van de) initiatiefnemers.

Op verschillende plekken op internet ontstonden ook websites, petitie's of meldpunten die bepleitten dat er juist niets veranderd hoeft te worden aan de wijze waarop de jaarwisseling zich nu voltrekt. Zonder veel succes: de petitie '*Tegen vuurwerkverbod tegenwoord op vuurwerkoverlast.nl*' kreeg tot nu toe 43 ondertekenaars.

Het meldpunt inspireerde tot meer activiteiten. Het weblog GeenStijl riep zelfs een meldpunt in het leven, waar geklaagd kon worden over GroenLinks in het algemeen en initiatiefnemers van het meldpunt vuurwerkoverlast in het bijzonder. Sinds de opening is van dat meldpunt niets meer vernomen, waarmee moet worden geconcludeerd dat het met de overlast waartegen dit meldpunt was ingericht erg meevalt.

Serieuzer waren de pogingen om de website www.vuurwerkoverlast.nl zelf uit de lucht te krijgen. Dat gebeurde middels zogenoemde DDoS-aanvallen, waardoor de website op 26 en 27 december slecht bereikbaar was. Op het hoogtepunt van de aanvallen werd getracht meer dan 1 miljoen gelijktijdige connecties met de website te leggen. Na technische aanpassingen en extra bescherming was dit ongemak verholpen.

5. AANBEVELINGEN

Het meldpunt was ingericht om overlast te melden. Net als veel mensen die dat gedaan hebben, vinden de initiatiefnemers niet dat het bij melden of klagen moet blijven. De bijna 80.000 meldingen laten duidelijk zien dat het draagvlak voor de Nederlandse vuurwerktraditie in rap tempo aan het verdwijnen is. Tegelijk is die vuurwerktraditie zelf juist in tegengestelde richting aan het bewegen: er wordt steeds eerder afgestoken, de knallen worden steeds harder en het aantal gewonden neemt niet af.

Een rode draad in veel van de verhalen achter de meldingen is ook het ongenoegen met 'de politiek'. Verschillende keren wordt verzocht dat er 'toch niets gaat veranderen' of de vraag gesteld wat er in vredesnaam moet gebeuren voordat er actie wordt ondernomen. Wij hopen dat dit rapport daar een bijdrage aan kan leveren, naast verschillende andere rapporten die de afgelopen tijd al zijn verschenen, waaronder bijvoorbeeld het rapport van de Stichting Maatschappij en Veiligheid.

Gelet op onze ervaringen met het meldpunt, maar ook met de politieke discussie de afgelopen jaren, stellen we voor om de volgende zaken met voorrang aan te pakken:

1. Beperk de afsteektijd

Het is nu legaal om op 31 december vanaf 10 uur 's morgens vuurwerk af te steken. Als dit – zoals dit jaar – een doordeweekse dag is, moeten heel veel mensen gewoon werken of boodschappen doen. Dat wringt met het op plekken ongelimiteerd mogen afsteken van vuurwerk.

2. Beperk de verkooptijd

Veel mensen houden zich aan de afsteektijden, maar voor een zeer grote groep valt het moment van kopen samen met de behoefte om het af te steken. Dit jaar was dat al vanaf 27 december. Op grond van de meldingen lijkt het er sterk op dat het met name knalvuurwerk is.

3. Geef gemeenten meer mogelijkheden

Vuurwerkoverlast vindt plaats op straat. Gemeentebesturen moeten daarom mogelijkheden hebben om in te grijpen. Dat kan door lokaal te variëren in verkoop- of afsteektijden, maar ook door bijvoorbeeld afsteekplekken aan te mogen wijzen.

4. Pak zwaar en illegaal vuurwerk hard aan

Illegaal en gevaarlijk vuurwerk kan per internet worden besteld en wordt per post bezorgd. Dat is voor alle betrokkenen levensgevaarlijk. Als dit het gevolg is van Europese regelgeving moet het Europees worden opgelost.